

DOM KULTURY + INICJATYWY LOKALNE 2019

PODSUMOWANIE WYNIKÓW DIAGNOZY KULTURY W GMINIE LUBIEWO

Raport stanowi podsumowanie pierwszej, diagnostycznej, części działania Biblioteki – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo w ramach programu Narodowego Centrum Kultury Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne 2019.

SPIS TREŚCI

Seniorzy	4
Dlaczego ta grupa jest ważna?	4
Czego chcieliśmy się dowiedzieć?	4
Jak to zrobiliśmy?	4
Potrzeby kulturalne seniorów	5
Motywacja do uczestnictwa w działaniach kulturalnych	6
Potencjał współtworzenia działań kulturalnych.....	7
liderzy społeczni, lokalne organizacje pozarządowe i grupy nieformalne	9
Dlaczego ta grupa jest ważna?	9
Czego chcieliśmy się dowiedzieć?	9
Jak to zrobiliśmy?	9
doświadczenia w zakresie działań kulturalnych	9
potrzeby dotyczące działań kulturalnych	10
Potencjał współtworzenia działań kulturalnych.....	12
młodzież	13
Dlaczego ta grupa jest ważna?	13
Czego chcieliśmy się dowiedzieć?	13
Jak to zrobiliśmy?	13
praktyki spędzania czasu wolnego przez młodzież	14
Motywacja do uczestnictwa w działaniach kulturalnych	19
Potencjał współtworzenia działań kulturalnych.....	24
Podsumowanie warsztatów z młodzieżą	26
Główne wnioski wynikające z badania	31

Diagnoza lokalna funkcjonowania kultury w Gminie Lubiewo została opracowana i przeprowadzona przez Pracownię Zrównoważonego Rozwoju przy ścisłej współpracy z pracownikami Biblioteki – Centrum Kultury i Promocji Lubiewa w czerwcu 2019 roku.

Założenia diagnozy: cele badania, pytania badawcze, grupy respondentów i narzędzia diagnostyczne zostały zaprojektowane podczas wewnętrznych warsztatów, które miały miejsce 30 maja i 7 czerwca 2019 roku.

Diagnoza objęła trzy grupy docelowe: 1) przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych, działaczy społecznych i lokalnych liderów, 2) seniorów, 3) młodzież klas 6-8 szkół podstawowych w Lubiewie i Bysławiu oraz szkół ponadpodstawowych.

Szczegóły dotyczące zastosowanych narzędzi badawczych oraz uzasadnienie doboru grup respondentów zostały opisane w dalszej części raportu.

SENIORZY

DLACZEGO TA GRUPA JEST WAŻNA?

Wstępne rozeznanie wskazuje, że w gminie jest spora grupa nieaktywnych seniorów, którzy nie pojawiają się na wydarzeniach w BCKiP i nie do końca wiadomo z jakich przyczyn. Z kolei aktywni seniorzy są często zainteresowani przede wszystkim wydarzeniami o charakterze rozrywkowym. Zdaniem osób prowadzących działania w BCKiP wartościowe byłoby zachęcenie ich do udziału także w działaniach o bardziej artystycznym czy kulturowym charakterze.

CZEGO CHCIELIŚMY SIĘ DOWIEDZIEĆ?

Jak seniorzy spędzają wolny czas? Co ich interesuje? Czy i w jakich wydarzeniach kulturalnych w gminie uczestniczą?

Co jest ważne dla tej grupy odbiorców w uczestnictwie w wydarzeniach kulturalnych?

Jeżeli seniorzy nie uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych w gminie, to dlaczego? Jakie wydarzenia kulturalne by ich interesowały? Jakimi kanałami chcieliby być informowani o wydarzeniach kulturalnych?

Co seniorzy mogą wnieść do współtworzenia działań kulturalnych w gminie? Czy widzą siebie jako twórców kultury? Co musiałoby się stać, aby widzieli się w takiej roli? Jakiego wsparcia by w tym zakresie potrzebowali?

JAK TO ZROBILIŚMY?

Diagnoza z grupą seniorów została przeprowadzona w formie spotkania warsztatowego 24 czerwca 2019 roku. Wzięło w nim udział 9 osób, w tym jeden mężczyzna. Seniorzy byli mieszkańcami Lubiewa, Lubiewic i Bysławia. Na spotkanie przyszły osoby, które są aktywne społecznie i kulturalnie: działają w Kole Emerytów i Rencistów, Kołach Gospodyń Wiejskich, są słuchaczami Uniwersytetu Trzeciego Wieku, śpiewają w chórze „Stokrotki” i „Frantówki Bysławskie”, uczestniczą w działaniach Stowarzyszenia Bory i Cisowy Łuk czy LGD Bory Tucholskie, a także kole wędkarskim. Pomimo wcześniejszych zamierzeń nie udało się zaangażować seniorów, którzy nie biorą aktywnego udziału w życiu kulturalnym w gminie.

POTRZEBY KULTURALNE SENIORÓW

Seniorzy uczestniczący w warsztatach wskazują, że w gminie dużo się dzieje w zakresie oferty spędzania czasu dla ich grupy wiekowej. Sami badani **najczęściej spędzają czas na różnego rodzaju wydarzeniach, głównie o charakterze integracyjnym, najczęściej połączonych z poczęstunkiem i tańcami**, które organizowane są przez różne podmioty (koła gospodyń, koło emerytów, strażaków). W ramach działalności chóru nie tylko uczęszczają na próby, ale też wyjeżdżają na różnego rodzaju przeglądy (w tym zagraniczne). Poza tym seniorzy wskazują, że biorą udział w wykładach organizowanych przez Uniwersytet Trzeciego Wieku (chodzi na nie zwykle około 20-30 osób), wystawach, występach i projekcjach filmowych organizowanych przez BCKiP.

Seniorzy biorący udział w spotkaniu wskazali na konkretnie potrzeby dotyczące tego, czego potrzebują w zakresie rozwinięcia oferty spędzania czasu wolnego w gminie.

Propozycje, które pojawiły się podczas warsztatów są następujące:

- kino objazdowe w Bysławiu,
- warcaby,
- zajęcia komputerowe,
- koła zainteresowań,
- spotkania między wsiami,
- spektakle teatralne (oglądanie)
- więcej zajęć dla seniorów w świetlicach.

Fot. Warsztaty z seniorami

Wyraźna jest też potrzeba kontynuacji, a nawet **rozwinęcia działań chórów**, wymaga to jednak zdaniem seniorów **większego wsparcia finansowego oraz wsparcia opiekuna**, który byłby odpowiedzialny za kwestie organizacyjne związane szczególnie z wyjazdami. Konieczny jest także **zakup nowego sprzętu nagłaśniającego**, który byłby na wyposażeniu BCKiP.

Seniorzy zwrócili także uwagę na dobry poziom współpracy między różnymi lokalnymi organizacjami. Wskazują jednak, że konieczna jest zmiana w funkcjonowaniu stanowiska w urzędzie gminy wspierającego lokalne organizacje pozarządowe. **Potrzeba większego wsparcia w poszukiwaniu dofinansowań i pisaniu wniosków, obsłudze formalnej projektów.**

Zdaniem seniorów uczestniczących w spotkaniu najlepszym czasem, aby organizować działania dla osób starszych są **popołudnia i weekendy**, **wydarzenia dobrze planować z minimum tygodniowym wyprzedzeniem.**

Z kolei najskuteczniejszym sposobem komunikacji z seniorami o planowanych wydarzeniach jest zdaniem tej grupy badanych **przekazywanie informacji z ust do ust**. Warto, ich zdaniem, pomyśleć także, aby zaangażować lokalne parafie do przekazywania informacji oraz wieszac plakaty w lokalnych sklepach oraz na plaży w Bysławiu.

MOTYWACJA DO UCZESTNICTWA W DZIAŁANIACH KULTURALNYCH

Badana grupa starszych mieszkańców gminy wyraźnie podkreśla, że uczestnictwo w aktywnościach kulturalnych pozwala im na wyjście z domu, umożliwia **kontakt z innymi osobami, nawiązywanie i podtrzymywanie relacji społecznych i zachęca do ruchu.**

Z kolei przyczyn nieuczestniczenia osób starszych w działaniach kulturalnych seniorzy upatrują przede wszystkim w ich osobowościach i charakterze. Ich zdaniem **niektóre osoby po prostu nie lubią spędzać czasu w ten sposób, nie potrzebują tego i w żaden sposób nie można ich przekonać do uczestnictwa w działaniach kulturalnych.** Zdaniem badanych seniorów część osób ma też problem z **postrzeganiem starości**, nie chcą uczestniczyć w wydarzeniach, które są definiowane jako „dla seniorów”. Część uczestników warsztatów zwraca też uwagę na kwestię **trudności w dotarciu na wydarzenia** (kwestia lokalnego transportu publicznego) jako barierę uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych. Seniorzy podkreślają, że aby zaktywizować osoby starsze dotąd nieaktywne kulturalnie trzeba po prostu **wciągnąć je w działania w sposób bezpośredni (stopniowo, krok po kroku), jedna osoba powinna zabrać ze sobą kolejną.** Różnego rodzaju ulotki, informacje w gazecie czy ogłoszenia parafialne w ich ocenie będą w takich sytuacjach nieskuteczne.

Fot. Warsztaty z seniorami

POTENCJAŁ WSPÓŁTWORZENIA DZIAŁAŃ KULTURALNYCH

Jednym z dyskutowanych zagadnień był potencjał seniorów do współtworzenia działań kulturalnych. Pewną odpowiedzią na to pytanie są zainteresowania i umiejętności seniorów, które sami u siebie wskazali, należą do nich:

- łowienie ryb,
- pielęgnacja ogródka/uprawa kwiatów,
- śpiewanie,
- kręgle,
- szycie,
- oglądanie seriali,
- gotowanie i pieczenie ciast,
- układanie ikebany,
- czytanie gazet/książek,
- rękodzieło,
- kino, teatr, operetka,
- robienie na drutach, szydełkowanie,
- decoupage.

Seniorzy uczestniczący w warsztatach nie mają świadomości, że sami mogliby poprowadzić lub współprowadzić jakieś zajęcia, podzielić się z innymi swoimi umiejętnościami. Małe jest prawdopodobieństwo, aby seniorzy sami wyszli z taką inicjatywą. Taka forma współpracy musi być więc zaaranżowana przez BCKiP. Wydaje się jednak, że ma duży potencjał realizacji jeśli będzie wprowadzana stopniowo i w mniejszych grupach, np. przy okazji działań świetlicowych.

DLACZEGO TA GRUPA JEST WAŻNA?

Lokalni liderzy i organizacje pozarządowe działające w gminie Lubiewo podejmują wiele działań kulturalnych na poziomie swoich sołectw czy gminy. Zdarza się, że organizowane wydarzenia nakładają się na siebie, a atmosfera współpracy przeradza się w konkurencję i rywalizację o sukces. Z punktu widzenia osób prowadzących BCKiP należy wzmocnić współpracę między różnymi podmiotami i osobami podejmującymi działania kulturalne w gminie, zacząć tymi działaniami lepiej zarządzać oraz zwiększać samodzielność i zakres działania lokalnych liderów społecznych i organizacji pozarządowych.

CZEGO CHCIELIŚMY SIĘ DOWIEDZIEĆ?

Jakie są dotychczasowe doświadczenia liderów w organizacji działań kulturalnych (co się udaje, co nie, co warto rozwijać)? Czego zdaniem liderów brakuje w organizacji działań kulturalnych? Co z perspektywy liderów jest ważne w tworzeniu działań kulturalnych dla mieszkańców? Co jest dla nich ważne jako odbiorców? Co mogą wnieść liderzy do organizacji działań kulturalnych w gminie (zasoby materialne i niematerialne)? Czy liderzy czują się i chcą być współtwórcami tworzenia kultury w gminie? Co musiałoby się zmienić/wydarzyć, aby tak było? Czy liderzy widzą pole współpracy dla podejmowania wspólnych działań kulturalnych w gminie? Jak ta współpraca mogłaby wyglądać?

JAK TO ZROBILIŚMY?

Przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych, kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych, sołtysi, radni oraz wójt wzięli udział w warsztatach, które odbyły się 18 czerwca 2019 roku. W spotkaniu uczestniczyło około 20 osób.

DOŚWIADCZENIA W ZAKRESIE DZIAŁAŃ KULTURALNYCH

Lokalni liderzy działająca na terenie gminy Lubiewo to grupa bardzo różnorodna. Są wśród nich aktywiści lokalnych organizacji pozarządowych, sołtysi czy prywatne osoby realizujące swoje pasje. **Aktywność społeczna jest dla nich sposobem na realizację zainteresowań, nawiązywania**

i podtrzymywania relacji, realizacji oczekiwań społeczności – tak jest w wypadku sołtysów. Aktywność w obszarze kultury jest **dotychczasowym zajęciem**, także organizacje pozarządowe nie utrzymują swoich członków z pozyskiwanych środków na realizację wydarzeń, większość z nich przeznaczana jest na bezpośrednie działania. Liderzy realizują swoje działania wspierając się pracą, energią i pomocą lokalnych instytucji i osób prywatnych. Działania finansowane są ze środków własnych organizatorów, grantów ze środków gminnych, a także częściowo ze środków zewnętrznych, czasem inicjatywy wspierane są przez lokalny biznes.

Uczestnicy warsztatów wymieniają bardzo wiele cyklicznych wydarzeń o charakterze kulturalnym organizowanych przez instytucje, organizacje pozarządowe czy osoby prywatne. Są to między innymi: pikniki parafialne, zawody strażackie, bal strażacki, Święto Hubertusa, mikołajki, odpusty, festiwal orkiestr dętych, Noc Świętojańska, Orszak III Króli, dzień dziecka, dożynki, koncert listopadowy, dzień strażaka, dzień sołtysa, dzień sportu, tydzień sportu, dzień kobiet, wigilia, bieg trzech wież, WOŚP, działania na plaży w Bysławiu, koncerty i występy, kino, a także działalność zespołów Stokrotki, Frantówki Bysławskie, Mażoretki, Orkiestra Dęta, działania stałe świetlic i biblioteki.

POTRZEBY DOTYCZĄCE DZIAŁAŃ KULTURALNYCH

W dyskusji o niedoborach i potrzebach lokalnego środowiska aktywistów dominują te związane z **rozwiązaniami systemowymi**. Liderom nie brakuje pomysłów i energii do działania, dobrze odczytują potrzeby społeczne w tym zakresie. Potrzebują **wsparcia instytucjonalnego w zakresie pozyskiwania środków i realizacji działań, a także wsparcia sieciującego różne, często niewspółpracujące podmioty czy osoby**.

W dyskusji o problemach, wyzwaniach i rozwiązaniach pojawiły się:

1. **Niewystarczające wsparcie gminy świadczone na rzecz lokalnych liderów i działaczy kulturach**

Wielu uczestników dyskusji podnosiło kwestie niewystarczającego wsparcia liderów ze strony gminy. Środki przeznaczone na kulturę trafiają do instytucji i organizacji, także grup nieformalnych, poziom finansowania jest jednak, zdaniem uczestników warsztatów, niewystarczający. Rzeczą, która wybrzmiewa najsilniej to **niewystarczające wsparcie w osobie pełnomocnika ds. organizacji pozarządowych w gminie**. Funkcja ta nie jest wypełniana zgodnie z oczekiwaniami społecznych liderów. Liderzy oczekują od takiej osoby **wsparcia w zakresie pozyskiwania środków, sieciowania liderów, wyszukiwania konkursów,**

wsparcia w przygotowania wniosków, pomocy w obsłudze formalnej projektów. W toku dyskusji padła propozycja by wsparciem działań liderów była organizacja która ma duże doświadczenie w pozyskiwaniu i realizacji projektów jaką jest BCKiP.

2. Kształtowanie polityki kulturalnej gminy i koordynacja działań kulturalnych

Działacze społeczni biorący udział w warsztatach wskazują na silną potrzebę **większej koordynacji wydarzeń gminnych**. Istotne z punktu widzenia lokalnych działaczy jest utworzenie wspólnego kalendarza wydarzeń kulturalnych i turystycznych, dzięki któremu możliwe będzie ich planowanie i zmniejszenie ryzyka wystąpienia sytuacji nakładania się wydarzeń.

Ważną kwestią jest także wzmocnienie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych wydarzeń, zarówno wewnątrz gminy jak i w gminach ościennych. Zdaniem uczestników warsztatów informacja powinna być dystrybuowana różnymi kanałami cyfrowymi, ale też tradycyjnymi, jak ulotki, plakaty, billboardy.

Przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i pozostali działacze społeczni zwrócili także uwagę na niewykorzystaną do tej pory możliwość integracji polityki kulturalnej z turystyczną gminy. Według uczestników spotkania można łączyć działania w tych dwóch obszarach z korzyścią dla gminy.

3. Potrzeby infrastrukturalne

Lokalni społecznicy wskazują na potrzebę budowy sceny/amfiteatru na potrzeby plenerowych wydarzeń kulturalnych.

4. Potrzeba działania kulturalnego na dużą skalę, które wyróżniałoby gminę

Badani wskazują, że Lubiewo jest gminą, w której dużo się dzieje, jednak na zewnątrz nikt o tym nie wie, gmina niczym szczególnym się nie wyróżnia. Często odnoszą się do gminy Cekcyn, która zdaniem społecznych liderów jest rozpoznawalna. Pomimo wielu działań kulturalnych **w gminie brakuje dużego wydarzenia o charakterze ponadlokalnym**. Takie "flagowe" gminne wydarzenie mogłoby być atrakcyjną ofertą dla lokalnej społeczności, ale także dla gmin ościennych czy nawet dalszych miejscowości. Według badanych wydarzenie takie mogłoby zainteresować przejezdnych także innymi atrakcjami Lubiewa.

5. Niskie nakłady na promocję gminy na zewnątrz

Według uczestników spotkania gmina ma wiele do zaoferowania także w obszarze kultury jednak pomimo spawanej informacji wewnętrznej (mieszkańcy skutecznie dowiadują się o wydarzeniach) **kładzie się niewielki nacisk na promocję tych wydarzeń na zewnątrz**.

Uczestnicy wspominają o promocji w mediach regionalnych i/lub kampanii outdoorowej przy drodze wojewódzkiej nr 240 jaką warto uruchomić rezerwując na to odpowiednie środki w budżecie gminy.

6. Wsparcie konferansjerskie

Uczestnicy warsztatów wskazują, iż słabością działań na terenie gminy jest brak zasobów w postaci osób posiadających kompetencje konferansjerskie. Wynajmowanie takich usług na zewnątrz jest kosztowne i uciążliwe. Sformułowano potrzebę zatrudnienia lub wykształcenia takiej osoby na potrzeby działań w gminie .

POTENCJAŁ WSPÓŁTWORZENIA DZIAŁAŃ KULTURALNYCH

Środowisko działaczy i liderów społecznych gminy Lubiewo ma duże doświadczenie w realizacji działań kulturalnych i jest bardzo aktywne. Wykazuje **dużą gotowość do rozwoju i podnoszenia jakości swoich działań w przyszłości**. Będzie to jednak trudne bez wprowadzenia narzędzi systemowych usprawniających funkcjonowanie tych instytucji, grup czy osób. Grupa lokalnych działaczy mówi jednym głosem, iż potrzebuje **merytorycznego, logistycznego i koordynacyjnego wsparcia w poszukiwaniu, pozyskiwaniu środków zewnętrznych i partnerskiej realizacji działań**, zwłaszcza w kontekście wyzwań dotyczących wzrostu skali i atrakcyjności wydarzeń także dla odbiorców spoza gminy.

Według tej grupy badanych instytucją, która bardzo dobrze radzi sobie z takimi zadaniami jest BCKiP, która realizuje duże przedsięwzięcia, ma doświadczenie w pozyskiwaniu i realizacji projektów o większym budżecie, posiada zaplecze techniczne i lokalowe. Uczestnicy warsztatów proponują rozwiązanie w postaci przeniesienia stanowiska osoby wspierającej organizację pozarządowe (ale także grup nieformalnych czy liderów) do BCKiP wraz z odpowiednim umocowaniem w strukturze gminy oraz niezbędnym zapleczem finansowym. Według nich spowoduje to poprawę komfortu pracy i efektywności logistycznej, programowej oraz finansowej tego obszaru działań gminy, a w konsekwencji także działań lokalnych organizacji pozarządowych i działaczy społecznych. W dłuższej perspektywie może mieć wpływ na **profesjonalizację działań kulturalnych i społecznych w gminie oraz większą samodzielność lokalnych organizacji i grup**. W konsekwencji może przyczynić się do wzrostu jakości, zasięgu i oddziaływania Lubiewa na gminy ościenne.

MŁODZIEŻ

DLACZEGO TA GRUPA JEST WAŻNA?

Osoby prowadzące BCKiP wskazują, że młodzież to grupa mieszkańców, która w najmniejszym stopniu uczestniczy w życiu kulturalnym gminy, szczególnie w organizowanych stałych zajęciach. Wśród tych mieszkańców gminy można wskazać jedynie na małą grupę młodzieży, która uczęszcza na zajęcia organizowane w taneczne w BCKiP (15-21 lat i 8-klasistki).

Potrzeby młodzieży w zakresie spędzania czasu wolnego, w tym działań kulturalnych, nie są dostatecznie rozpoznane, dlatego też BCKiP nie rozwijała dotąd oferty skierowanej do tej grupy.

CZEGO CHCIELIŚMY SIĘ DOWIEDZIEĆ?

W jaki sposób młodzież w gminie spędza czas wolny? Jaką młodzież ma zainteresowania, co ją interesuje? Czy młodzież uczestniczy w działaniach kulturalnych w Lubiewie lub poza gminą? W jakich działaniach kulturalnych uczestniczy? Jeżeli nie uczestniczy w działaniach kulturalnych to dlaczego? W jakich działaniach młodzież chciałaby uczestniczyć? Co jest ważne dla młodzieży jeśli decyduje się uczestniczyć w jakichś działaniach kulturalnych?

Jakimi kanałami młodzi ludzie chcieliby być informowani o wydarzeniach kulturalnych?

Czy młodzież ma doświadczenia w działaniach w roli wolontariuszy? Czy chciałaby takie działania kontynuować w obszarze kultury? Czego młodzież potrzebuje, aby zaangażować się w działania kulturalne jako twórca / współtwórca? Jaką młodzież ma zasoby i potencjały do podejmowania wspólnych działań w obszarze kultury?

JAK TO ZROBILIŚMY?

7 czerwca 2019 roku odbyły się warsztaty z uczniami klas 6, 7 i 8 oraz ostatniej klasy gimnazjum w Szkole Podstawowej w Lubiewie i Bysławiu. Łącznie w warsztatach wzięło udział około 30 osób.

Ponadto pracownice BCKiP przeprowadziły badanie ankietowe w ostatnich klasach w Szkole Podstawowej w Lubiewie i Bysławiu, w którym wzięło udział łącznie 148 osób: 37 ankietowanych to uczniowie klas ósmych, 10 ankietowanych uczęszcza do klas siódmych, 47 to uczniowie klas szóstych, 40 ankietowanych uczy się w ostatniej klasie gimnazjum, a 10

ankietowanych to mieszkańcy gminy ze szkół ponadpodstawowych. Wśród ankietowanych 45% to kobiety, 54% to mężczyźni, którzy mieszkają w różnych miejscowościach na terenie gminy.

PRAKTYKI SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO PRZEZ MŁODZIEŻ

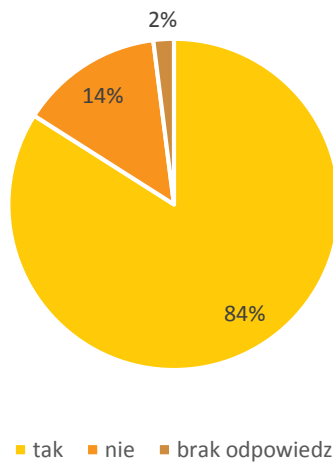
Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego wśród uczniów wskazują, że zdecydowana większość badanej młodzieży ma jakieś swoje hobby, zainteresowania czy pasje. Deklaruje tak 84% osób biorących udział w badaniu. Wśród zainteresowań młodzieży zdecydowanie dominuje sport: od najczęściej wskazywanej piłki nożnej (19 odpowiedzi), przez siatkówkę (4 odpowiedzi), taniec (3 odpowiedzi), wędkarstwo (5 odpowiedzi), jazdę na rolkach (9 odpowiedzi) i rowerze (3 odpowiedzi), unihokeja (7 odpowiedzi), jazdę konną (3 odpowiedzi) do ogólnych wskazań na zajęcia sportowe (20 odpowiedzi), takie jak: fitness, siłownia, ćwiczenia, sport.

Kolejnym najczęściej wskazywanym przez młodzież obszarem zainteresowań jest muzyka (13 odpowiedzi), przede wszystkim słuchanie muzyki, ale także gra na instrumentach czy śpiewanie.

Inne zainteresowania młodzieży związane z obszarem kultury to: fotografia (5 odpowiedzi), teatr (3 odpowiedzi), literatura i czytanie (6 odpowiedzi), rysunek (6 odpowiedzi), filmy (3 odpowiedzi).

Pozostałe tematy, którymi interesuje się ankietowana młodzież to: majsterkowanie i mechanizacja (12 odpowiedzi), militaria (4 odpowiedzi), programowanie i IT (5 odpowiedzi) oraz gry komputerowe (6 odpowiedzi), rolnictwo i ogród (5 odpowiedzi), zwierzęta (8 odpowiedzi), straż pożarna, podróże, imprezowanie, historia.

Czy masz jakieś hobby, pasje, zainteresowania?

Wykres 1. Opracowanie własne, N= 148

Najczęściej wskazywane obszary zainteresowań młodzieży

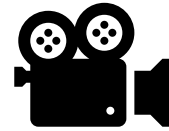
SPORT

MUZYKA

TEATR

FILM

**LITERATURA
I CZYTANIE**

RYSUNEK

ZWIERZĘTA

FOTOGRAFIA

**MAJSTERKOWANIE
I MECHANIZACJA**

MILITARIA

**ROLNICTWO
I OGRÓD**

**IT
PROGRAMOWANIE
GRY KOMPUTEROWE**

Deklaracje dotyczące tego, w jaki sposób młodzież w gminie spędza swój wolny czas wskazują, że najczęściej robią to zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. Nieco ponad poła ankietowanych deklaruje, że spędza czas na różnych **aktywnościach sportowych** (55% wskazań), blisko połowa **słucha muzyki i ogląda filmy** oraz **rozwija swoje zainteresowania i pasje** (odpowiednio 48% i 36%). Znaczna część młodzieży gra w gry komputerowe lub po prostu przegląda internet. Ważną kwestią w zakresie spędzania czasu wolnego dla młodych mieszkańców gminy są znajomi – **54% ankietowanych wskazuje, że spędza swój czas wolny przebywając ze znajomymi**. Na podobne aktywności w zakresie spędzania czasu wolnego wskazują uczniowie szkoły w Bysławiu uczestniczący w warsztatach, którzy swój czas wolny spędzają na spotkaniach ze znajomymi i rodziną, spacerując, uprawiając sport (piłka nożna, rower, rolki), grając w gry komputerowe i na konsoli, oglądając różne kanały na YouTube, słuchając muzyki, oglądając filmy, na zajęciach tanecznych w BCKiP oraz naprawiając skutery i motory. Osoby uczestniczące w warsztatach najczęściej spędzają czas wolny na plaży w Bysławiu, idąc na jedzenie do pubu lub baru, zimą spotykają się u siebie w domach.

Część młodzieży biorąca udział w badaniu spędza swój wolny czas **uczestnicząc także w wydarzeniach kulturalnych organizowanych w gminie i poza gminą**. Jest to jednak grupa **stanowiąca około 1/3 badanej młodzieży**. Osoby, które biorą udział w wydarzenia kulturalnych w gminie i poza gminą biorą w nich udział równie często: zazwyczaj raz w miesiącu lub rzadziej. **Wydarzenia, w których uczestniczy badana młodzież poza gminą to najczęściej różnego rodzaju wydarzenia plenerowe i o dużej skali**: koncerty, festiwale, występy kabaretów, zawody sportowe, ale także wyjazdy do kina czy teatru. **Z kolei jeżeli chodzi o wydarzenia organizowane w gminie młodzież wskazuje na cały przekrój działań**, w których uczestniczy: festyny, koncerty, imprezy plenerowe, zajęcia taneczne, zajęcia świetlicowe, zajęcia kulinarne i rękodzieła, wycieczki, zawody sportowe, kino, dzień dziecka, dzień kobiet, noc świętojańska.

Osobną grupą są **zajęcia pozaszkolne**. Młodzież uczestnicząca w warsztatach w szkole w Bysławiu wskazuje, że uczestniczy w zajęciach tenisa, siatkówki, capoeiry, tańca (mażoretki działające przy stowarzyszeniu Cisowy Łuk w Bysławiu oraz grupy taneczne działające w Bysławiu i Lubiewie przy B-CKiP). Uczniowie biorący udział w warsztatach, uczęszczający do szkoły w Lubiewie wskazują, że często korzystają z oferty BCKiP, uczestniczą w przedstawieniach, koncertach, konkursach, projekcjach filmów. Często odwiedzają też bibliotekę i biorą udział w zajęciach organizowanych w świetlicach wiejskich. Uczą się także gry na instrumentach i grają w orkiestrze.

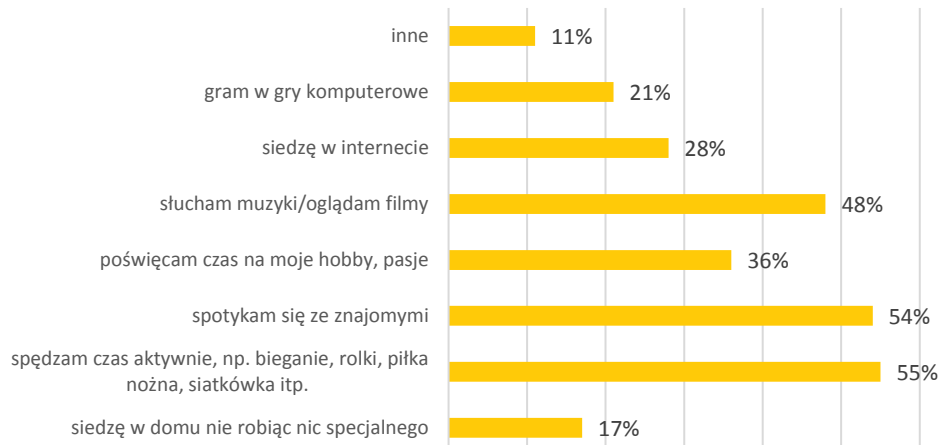

Szczególnie interesujące wydaje się przyjrzenie się odpowiedziom osób, które wskazały, że nie uczestniczą w wydarzeniach organizowanych lokalnie. Najwięcej badanych młodych mieszkańców gminy wskazuje, że **oferta wydarzeń nie jest dla nich interesująca** (54% odpowiedzi) lub postrzegają ją jako **ofertę nie dla młodzieży** (43%). Kolejną istotną kategorią odpowiedzi jest wskazanie na **brak znajomych**, którzy braliby udział w organizowanych wydarzeniach oraz możliwość **samodzielnego realizowania własnych zainteresowań** czy pasji (odpowiednio 38% i 34% odpowiedzi). Blisko jedna trzecia badanych wskazuje z kolei na **brak wiedzy dotyczącej oferty** spędzania czasu w BCKiP.

Uczniowie szkoły w Bysławiu biorący udział w warsztatach również podkreślają podobne kwestie w odniesieniu do ich uczestnictwa w stałych zajęciach prowadzonych w świetlicach. Wskazują, że **na zajęciach jest dużo młodszych dzieci** (zajęcia nie są dla młodzieży), **brakuje możliwości spędzenia w świetlicach wolnego czasu w sposób niezobowiązujący bez zaplanowanych zajęć, oferta zajęć nie jest w kręgu zainteresowań młodzieży** (np. rękodzieło, które wymaga specjalnych umiejętności artystycznych). Uczniowie podkreślali również, że nie ma potrzeby organizowania zajęć w weekendy, wtedy młodzież potrzebuje czasu dla siebie.

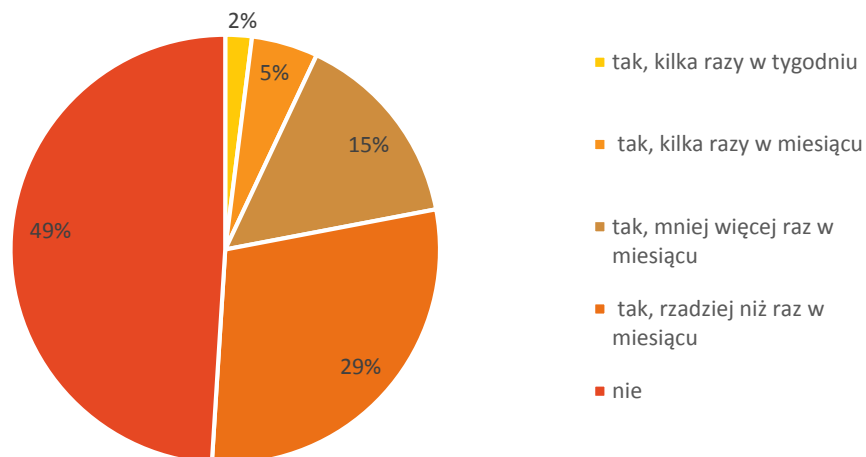
Uczniowie biorący udział w warsztatach w Lubiewie podkreślają, że oferta zajęć jest niedostosowana do potrzeb ich grupy wiekowej. Wiele z wydarzeń kulturalnych planowanych jest dla dzieci młodszych, osób starszych lub dla grup różnowiekowych. Wydaje się to optymalne jeśli chodzi o zasięg, ale powoduje, że poszczególne grupy wiekowe nie zawsze czują się w komfortowo. **Brakuje oferty personalizowanej dla grupy 13-18 lat.** Młodzież wskazuje także, że **brakuje rozmowy o tym, co ma się dzieć w BCKiP oraz w świetlicach** – tego czego im brakuje i czego potrzeba.

W jaki sposób najczęściej spędzasz czas wolny?

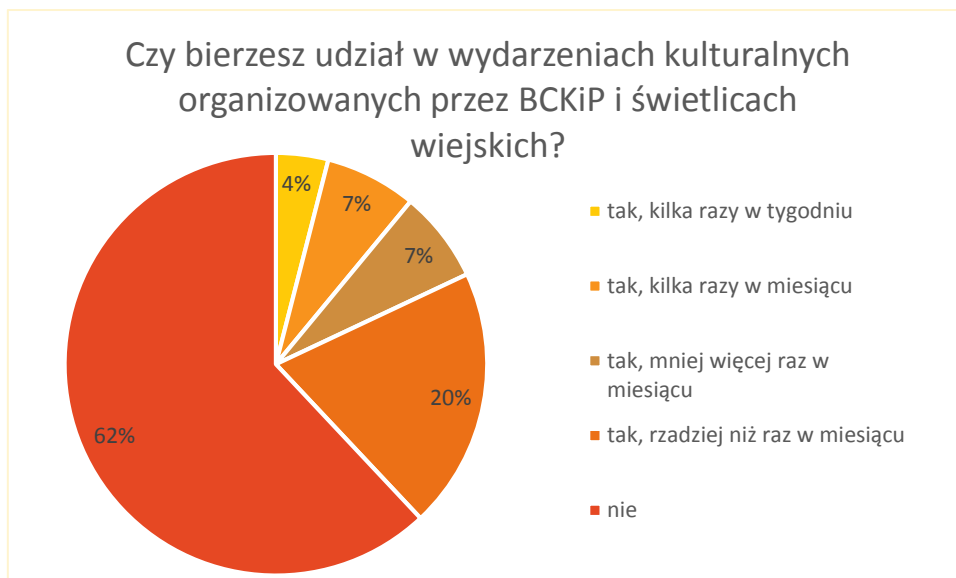

Wykres 2. Opracowanie własne, N= 148

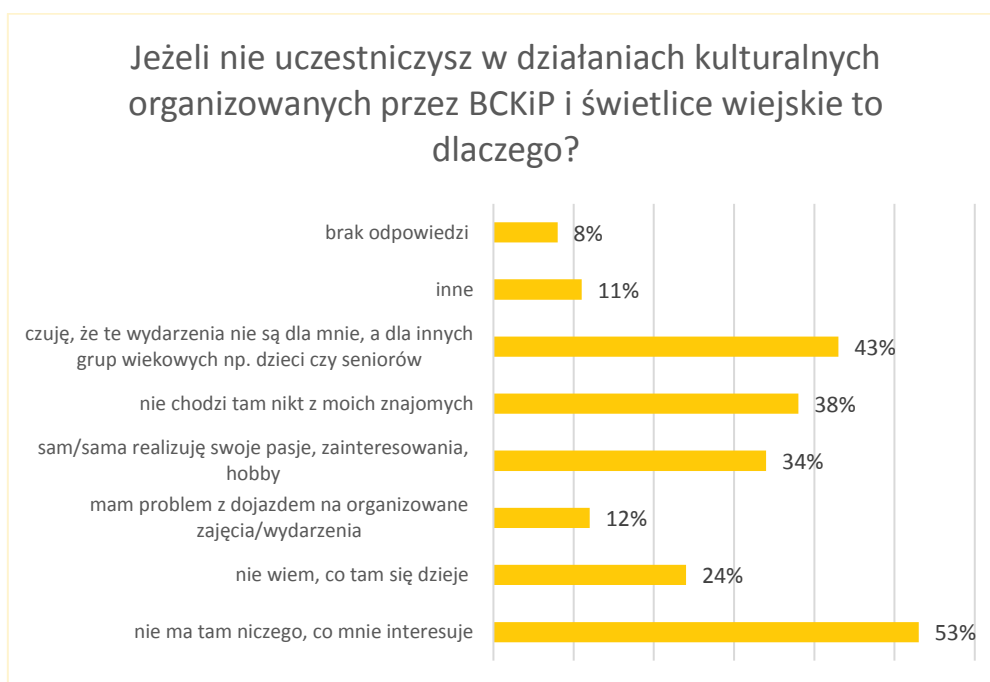
Czy bierzesz udział w wydarzeniach kulturalnych organizowanych w poza gminą?

Wykres 3. Opracowanie własne, N= 148

Wykres 4. Opracowanie własne, N= 148

Wykres 5. Opracowanie własne, N= 148

MOTYWACJA DO UCZESTNICTWA W DZIAŁANIACH KULTURALNYCH

Kluczowe w planowaniu oferty dla grupy odbiorców jest dobre rozpoznanie jej potrzeb dotyczących uczestnictwa w działaniach. Zdecydowana większość ankietowanej młodzieży uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych traktuje jako **możliwość dobrego spędzenia czasu** (74% odpowiedzi), **najlepiej w gronie znajomych** (60% odpowiedzi). Blisko połowa młodzieży zaznacza, że ważne jest dla nich **rozwinięcie swoich zainteresowań i umiejętności** (49%).

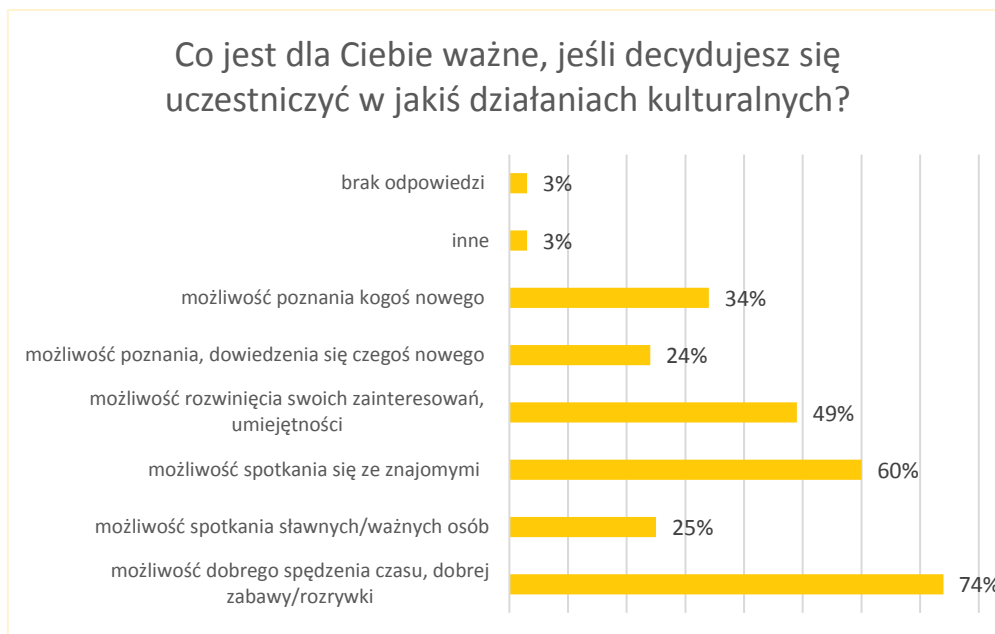
Zdecydowanie mniejsze znaczenie mają kwestie związane ze zdobywaniem wiedzy czy poznawaniem nowych osób, także tych sławnych i znanych.

Zestawiając te odpowiedzi z pytaniem o powody nieuczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych przez młodych mieszkańców gminy (patrz wykres wyżej) wyraźnie widać, że młodzież potrzebuje dedykowanych wydarzeń (dla swojej grupy wiekowej), gdzie będzie mogła czuć się swobodnie w gronie znajomych, a jednocześnie w niezobowiązujący sposób rozwijać swoje zainteresowania lub robić to, co jest w obszarze zainteresowań własnych oraz kolegów i koleżanek.

Ankietowana młodzież zapytana o wydarzenia, w których chciałaby brać udział najczęściej wskazuje na wydarzenia takie jak: festiwale, koncerty, wystawy, wycieczki, dyskoteki, kino.

Również uczniowie biorący udział w warsztatach wskazali na podobne propozycje działań: festiwale (np. festiwal kolorów), koncerty, kabarety, festyny, turnieje sportowe, dyskoteki, spotkania czy warsztaty związane z motoryzacją i majsterkowaniem, czy spotkania i festiwale graczy komputerowych, pokazy i bitwy taneczne. Część osób podkreśla potrzebę rozwoju swoich zainteresowań np. poprzez organizację zajęć z nauki języków obcych, gry na instrumentach, spotkań literackich, spotkań związanych z wizażem i kosmetyką. Znaczna część badanych uczniów nie ma pomysłu na to, w jakich wydarzeniach organizowanych przez BCKiP czy świetlice wiejskie chciałaby brać udział.

Uczniowie uczestniczący w warsztatach w Bysławiu zaznaczają szczegółowe kwestie dotyczące ich aktywności w zakresie spędzania czasu wolnego. Chcieliby zobaczyć coś fajnego, mieć miejsce, aby w niezobowiązujący sposób spotkać się i porozmawiać ze znajomymi, wskazują także na potrzebę lepszej infrastruktury do gry w piłkę nożną w Bysławiu.

Wykres 6. Opracowanie własne, N=148

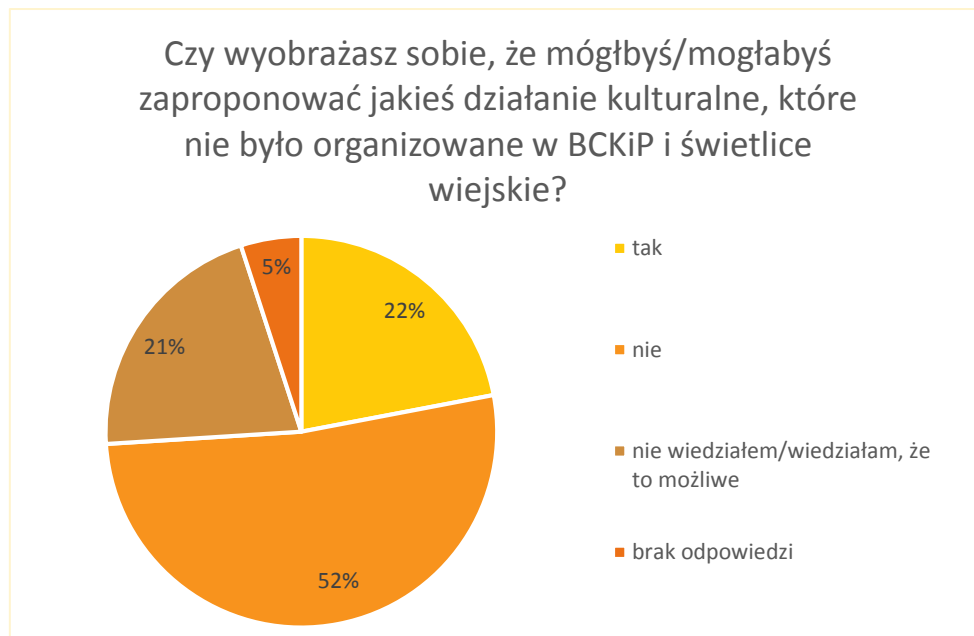
Jednocześnie połowa ankietowanej młodzieży (52%) nie wyobraża sobie, że mogłaby samodzielnie zaproponować jakieś działania, które mogłyby być zorganizowane w BCKiP czy świetlicach wiejskich. Blisko ¼ badanych nie wiedziało, że jest to w ogóle możliwe.

Kwestia ta jest ściśle związana z komunikacją i wizerunkiem instytucji na zewnątrz, na ile jest otwarta na działania i pomysły osób z zewnątrz i w jaki sposób tą otwartość komunikuje.

Ponad połowa badanych uczniów wskazuje, że nie zna profilu BCKiP na portalu Facebook (59%), chociaż jednocześnie zdecydowana większość badanych korzysta z tego portalu (87% badanych). Wydaje się, że Facebook może stanowić ważny kanał informacji dla młodzieży w gminie. Warto przy tym zauważyć, że 1/4 badanych uczniów wskazuje, że nie wie co dzieje się w instytucjach kultury w gminie. Badani uczniowie wskazują, że najlepszym kanałem informacji o wydarzenia kulturalnych byłyby dla młodzieży Facebook, plakaty (w tym w szkołach), strona internetowa szkoły i BCKiP, tablice informacyjne, szkolny radiowęzeł i lokalna gazeta. Młodzież dostrzega duży potencjał informacyjny szkoły, która dzięki zgromadzeniu uczniów w jednym miejscu i czasie jest w stanie w łatwy i skuteczny sposób przekazać informacje. Badani uczniowie proponują wykorzystanie w tym zakresie dziennika elektronicznego, informowanie przez nauczycieli w klasach lub na szkolnych apelach, plakaty wieszane na szkolnych gazetkach. Uczniowie uczestniczący w warsztatach w Lubiewie i Bysławiu podkreślają, że najczęściej dowiadują się różnych rzeczy od swoich kolegów i koleżanek. Ich zdaniem oferta kulturalna

gminy jest za mało widoczna w szkołach i przestrzeni publicznej (np. na tablicach informacyjnych).

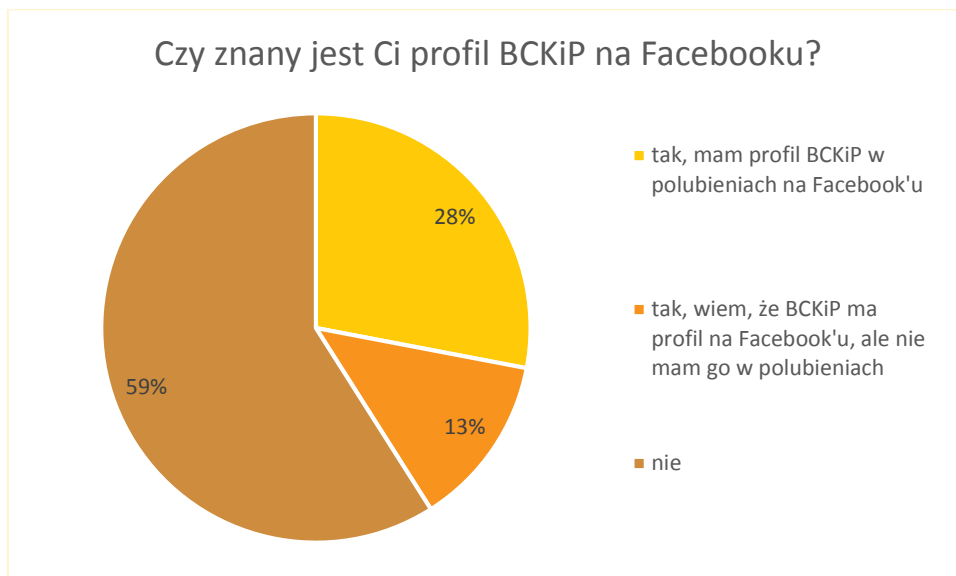
Wyniki odpowiedzi na kolejne pytanie niejako potwierdzają sposoby, którymi warto komunikować się z młodzieżą w gminie. Uczniowie zapytani o najodpowiedniejsze sposoby przekazywania informacji o ich pomysłach na działania kulturalne w gminie nie wskazują żadnej dominującej odpowiedzi, należy więc korzystać z różnych kanałów komunikacji: współpracując ze szkołami, prowadząc bezpośrednie rozmowy z młodzieżą o tym, co powinno się dzieć w BCKiP oraz świetlicach wiejskich (organizacja spotkań, wizyt w szkole, bezpośrednie rozmowy podczas organizowanych zajęć) oraz umożliwiając pozostawienie informacji drogą mailową (ogłoszenie o naborze pomysłów na działania przesyłanych drogą mailową lub przez formularz internetowy).

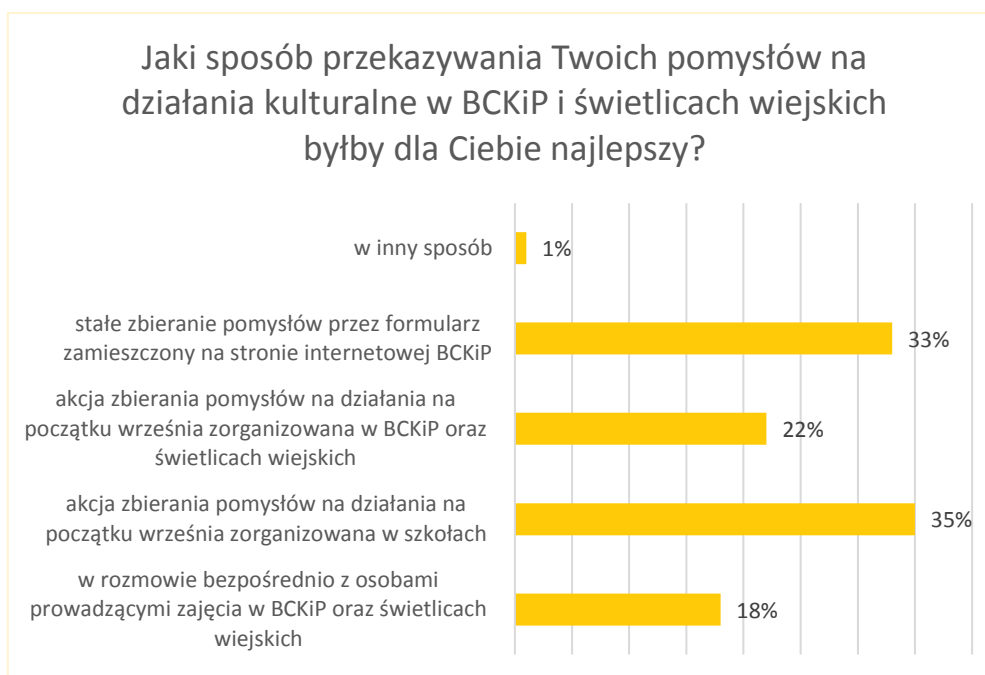
Wykres 7. Opracowanie własne, N= 148

Wykres 8. Opracowanie własne, N= 148

Wykres 9. Opracowanie własne, N= 148

Wykres 10. Opracowanie własne, N=148

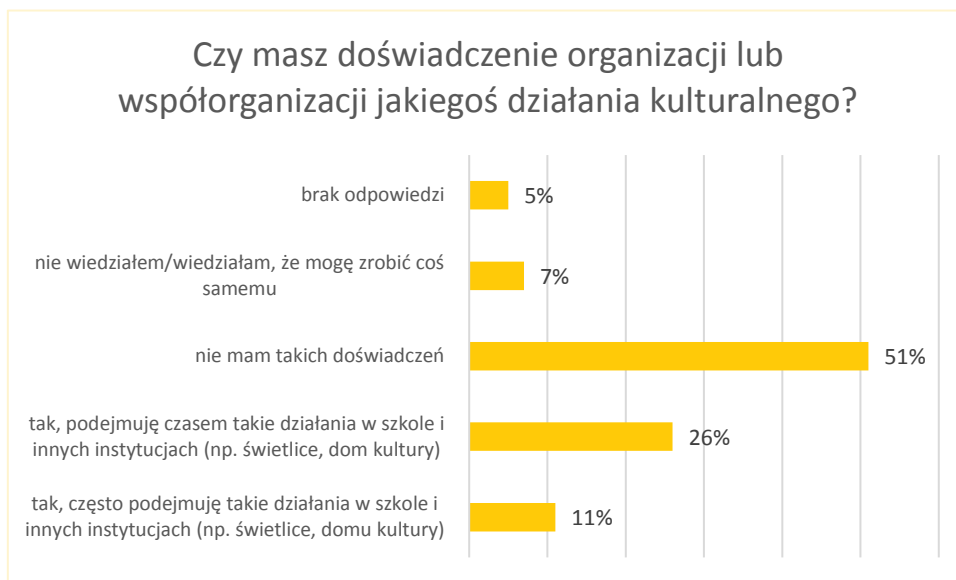
POTENCJAŁ WSPÓŁTWORZENIA DZIAŁAŃ KULTURALNYCH

Ponad 1/3 badanej grupy młodzieży wskazuje, że **ma doświadczenia w organizacji lub współorganizacji jakiś wydarzeń kulturalnych lub o charakterze społecznym, najczęściej nabyte w szkole. Jednocześnie połowa młodych mieszkańców gminy deklaruje, że mogłaby podzielić się z innymi swoimi zainteresowaniami, pasjami, nauczyć kogoś czegoś czym się interesują, część z tym osób podkreśla jednak, że nie wie w jaki sposób to zrobić (16% odpowiedzi).** Jedynie 16% badanej młodzieży nie wykazuje zainteresowania podzieleniem się własnym hobby, część z obawy o brak zainteresowania po stronie innych osób.

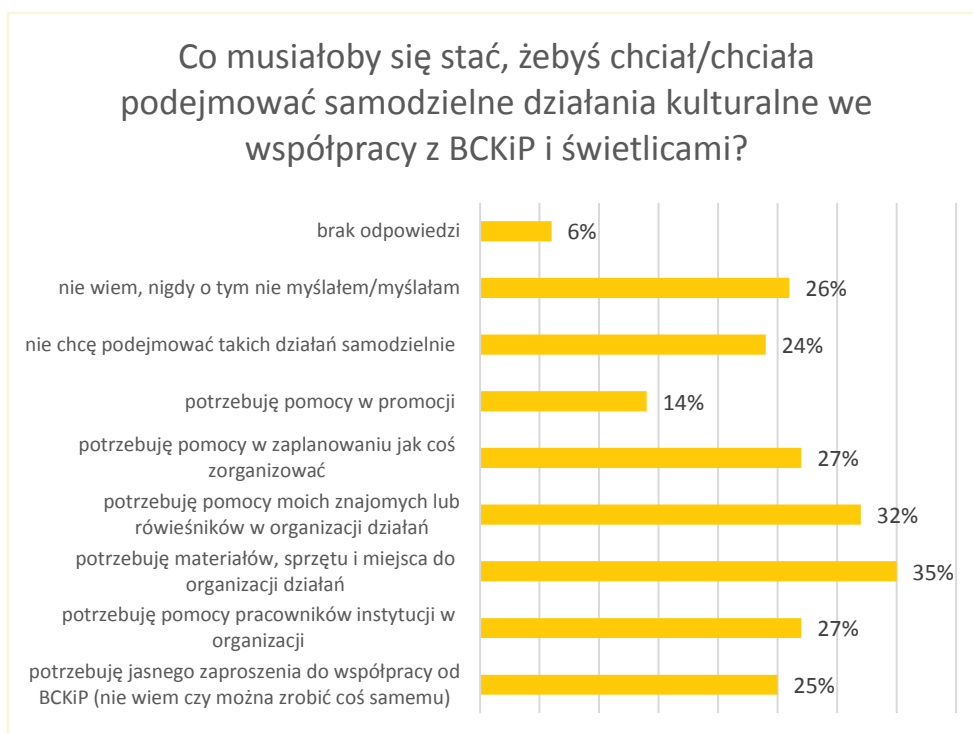
Wśród najczęstszych propozycji młodzieży dotyczących tego, co sami chcieliby czy mogliby zorganizować pojawiły się: dyskoteki i imprezy (szczególnie plenerowe), wieczory filmowe nad jeziorem w Bysławiu, kółko rysownicze, klub czytelniczy, konkursy śpiewania, turniej piłki nożnej, zajęcia z rękodzieła (np. wyplatanie z wikliny), lekcje żywej historii, kółko gotowania. Uczestnicy warsztatów wskazali z kolei na następujące propozycje: turnieje sportowe i gamingowe, festyny z pokazem tańców, zawody piłki nożnej dziewczyn, konkursy tańca, turniej siatkówki, wycieczki kajakowe, wyścigi na rolkach, konkurs talentów, konkursy wiedzy. W organizacji samodzielnych działań w obszarze kultury młodzi mieszkańcy potrzebują przede wszystkim **zaplecza w postaci miejsca, potrzebnego sprzętu/wyposażenia oraz materiałów (35% odpowiedzi), pomocy w zaplanowaniu wydarzenia (27% wskazań)** oraz samej jego

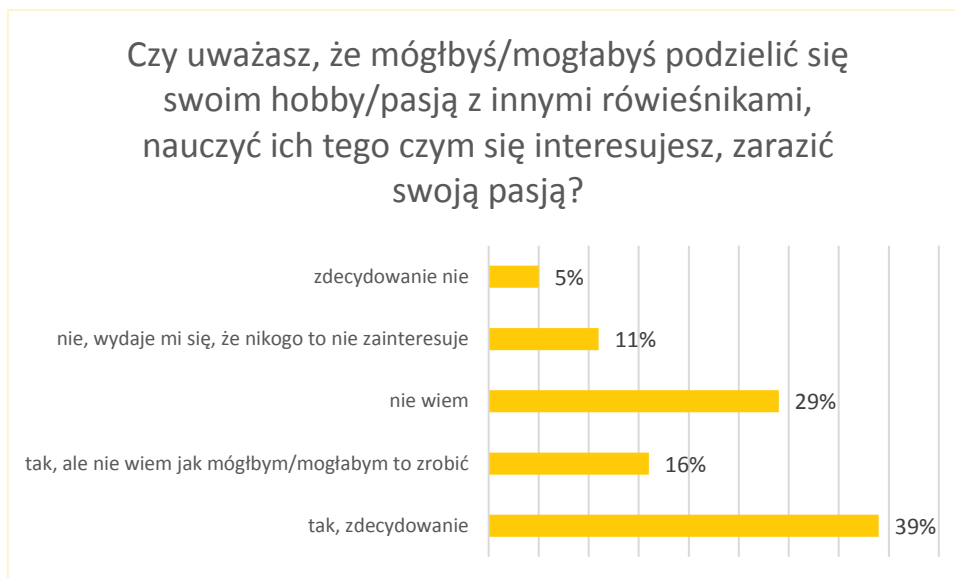
organizacji (27% wskazań). Istotna dla badanej grupy uczniów jest także **współpraca z rówieśnikami przy organizacji wydarzenia** (32% odpowiedzi) oraz **wyraźne zaproszenie do podejmowania działań po stronie BCKiP** (25% wskazań). Należy jednocześnie zauważyć, że ¼ badanej grupy młodzieży nie chce podejmować samodzielnych działań.

Wykres 11. Opracowanie własne, N=148

Wykres 12. Opracowanie własne, N=148

Wykres 13. Opracowanie własne, N=148

Młodzież ma potrzebę rozwoju oferty BCKiP oraz świetlic wiejskich uważając, że dotychczasowa nie do końca spełnia ich oczekiwania w kontekście dopasowania do grupy wiekowej i różnorodnych oczekiwań. Biblioteka kojarzy im się jednak z instytucją, czyli czymś, co w założeniach ma strukturę i program. Potrzeby młodzieży koncentrują się raczej w stronę kultury mniej sformalizowanej, oddolnej, gdzie instytucje powinny wspierać, a niekoniecznie narzucać formę i treść. Część z osób ma gotowość do aktywnego zaangażowania i współtworzenia oferty w zakresie organizacyjnym i merytorycznym. Potrzebują jednak konkretnego zaproszenia i narzędzi, w których poczują się ważni i oczekiwani.

PODSUMOWANIE WARSZTATÓW Z MŁODZIEŻĄ

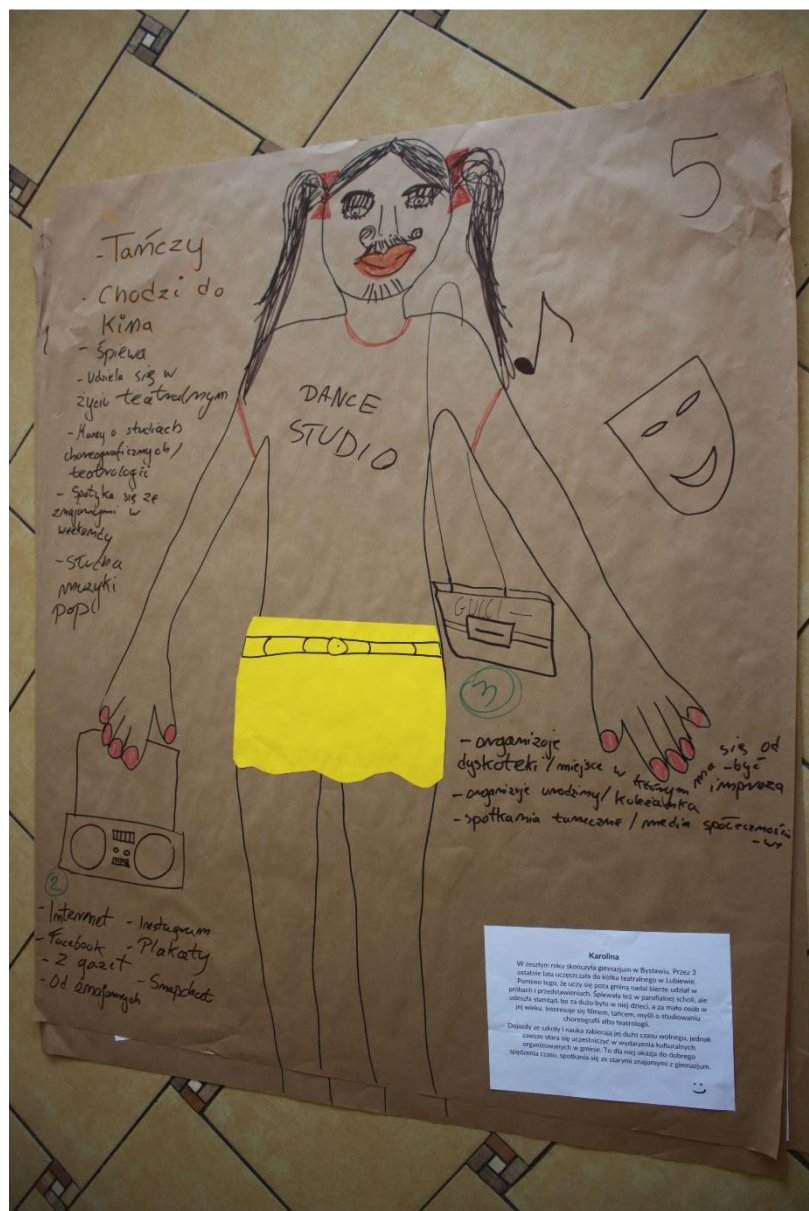
Podczas warsztatów z młodzieżą wykorzystane zostało narzędzie person.

Persona to narzędzie wykorzystywane przede wszystkim w procesie projektowania, ale także do diagnozowania potrzeb. Ma formę fikcyjnego opisu jednej osoby reprezentującej określoną grupę docelową (grupę odbiorców). Pomaga zidentyfikować i zrozumieć użytkownika i sprawia, że w całym procesie nie gubi się głównego wątku dyskusji – po co i dla kogo powstaje produkt czy oferta, w naszym przypadku jak budować ofertę kulturalną dla młodzieży i jak włączyć ją w tworzenie działań kulturalnych w gminie. Persony mają ułatwić dyskusję nad podjętym tematem czy problemem. Moderatorzy podczas dyskusji zadają konkretne pytania, które w

zestawieniu z pewnymi cechami reprezentowanymi przez osoby pozwalają odpowiedzieć na postawiony problem.

W naszym przypadku osoby reprezentowały różne typy młodzieży mieszkające w gminie Lubiewo. Młodzież zastanawiała się czym interesuje się osoba, skąd czerpie informacje o wydarzeniach kulturalnych w gminie, jakie działania sama chciałaby organizować i jakiej pomocy w tym zakresie potrzebuje.

Wyniki pracy młodzieży zamieszczone poniżej należy traktować jako inspirację oraz materiał do dalszej pogłębionej pracy nad potrzebami młodzieży w zakresie działań kulturalnych.

Fot. Warsztaty z młodzieżą w Bystrzycy i Lubiewie

Persona 1. Karolina

Co Karolina mogłaby robić w wolnym czasie zakładając, że nic jej nie ogranicza?

uprawia sport/ łyżwy, zakupy, rysowanie, zespół muzyczny, skatepark, internet, wyjścia ze znajomymi, słuchanie muzyki, spędza czas z rodziną, pisze teksty piosenek, układa choreografie.

O ciekawych wydarzeniach dowiaduję się z...

social media, radiowęzeł w szkole, plakaty, Facebook,

Czasami sama organizuje...

wyjazdy do kina, turniej siatkówki, basen, wycieczki, koncerty, imprezy, konkursy muzyczne/taneczne

Potrzebuje pomocy w...

znalezieniu miejsca, zaplanowaniu wydarzenia, zgoda np. dyrekcji, pomocy innych, sprzętu, zorganizowanie chętnych osób do udziału, wsparcia finansowego np. sponsor do nagród.

Persona 2. Tomek

Co Tomek mógłby robić w wolnym, zakładając, że nic go nie ogranicza?

udziela płatnej gry na saksofonie, lubi wyjeżdżać z wujkiem na ryby, dobrze się uczy

O ciekawych wydarzeniach dowiaduje się z...

z grupy szkolnej na Facebooku, od kolegów, z ogłoszeń parafialnych, z gazetki szkolnej, z Messengera i Instagrama, z kalendarza wydarzeń gminnych

Czasami sam organizuje...

nie ma za wielu własnych pomysłów, ale chętnie włącza się w organizację

Potrzebuje pomocy w...

pomocy bliskich w organizacji

Fot. Warsztaty z młodzieżą w Bysławiu i Lubiewie

Persona 3. Michał

Co Michał mógłby robić w wolnym czasie, zakładając, że nic go nie ogranicza?

gra w piłkę, gra w gry komputerowe, chodzi na jedzenie, spotyka się ze znajomymi, działa w jednej z drużyn pożarniczych, poprawia kondycję np. biega, chodzi na skatepark, gotuje, pływa w jeziorze, łowi ryby

O ciekawych wydarzeniach dowiaduję się z...

Facebook'a, Instagrama, Snapchata, ogłoszeń parafialnych, plakatów, od kolegów

Czasami sam organizuje...

ognisko dla znajomych, mecze dla znajomych, turnieje sportowe np. siatkówki, piłki nożnej,

Potrzebuje pomocy w...

finansowego wsparcia, organizacji wydarzenia, sprzętu i miejsca, promocji wydarzeń

Persona 4. Julia

Co Julia mogłaby robić w wolnym czasie, zakładając, że nic jej nie ogranicza?

jest członkinią OSP w Bysławiu, lubi malować paznokcie i często zmienia kolory włosów, jest w kajakarskiej filii w Lubiewie „Zawisza”, lubi słodczyce, lubi piec ciasta, w przyszłości chce mieć

dużo tatuaży, stroni od używek typu alkohol, papierosy, chce wziąć udział w programie „Master Chef Junior”, chodzi 3x w tygodniu na siłownię, ma małe grono przyjaciół, tworzy biżuterię, lubi czytać książki

O ciekawych wydarzeniach dowiaduję się z...

ogłoszenia parafialne, Facebook (wyszukuje informacji za pomocą hashtagów np. #byslaw), Messenger, Tygodnik Tucholski, www.ospbyslaw.pl, Snapchat, Instagram

Czasami sama organizuje...

na festynach maluje dziewczynom paznokcie, współorganizuje różne festyny i imprezy masowe, konkursy kulinarne

Potrzebuje pomocy w...

oczekuje pomocy szkoły i gminy przy organizacji tych imprez

Fot. Warsztaty z młodzieżą w Bysławiu i Lubiewie

GŁÓWNE WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z BADANIA

Przeprowadzona diagnoza lokalna daje pewne wskazówki dotyczące tego, jak kształtować ofertę kulturalną w odniesieniu do potrzeb trzech badanych grup odbiorców działań kulturalnych w gminie: liderów społecznych, w tym działających w lokalnych organizacjach pozarządowych, seniorów i młodzieży.

W gminie działa wiele różnych podmiotów, które podejmują działania kulturalne, działają w nich osoby dorosłe i seniorzy. Aktywni w obszarze kultury mieszkańcy gminy podkreślają dobry poziom współpracy między lokalnymi organizacjami i innymi podmiotami. Wskazują natomiast na problem braku zarządzania lokalną polityką kulturalną. Zmiany wymaga zakres wsparcia organizacji pozarządowych po stronie urzędu gminy. Potrzeba większego wsparcia w zakresie pozyskiwania środków, sieciowania liderów, wyszukiwania konkursów na dofinansowanie działań i przygotowywania wniosków, pomocy w obsłudze formalnej projektów. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy można odnieść wrażenie, że lokalni działacze społeczni i kulturalni mają wiedzę dotyczącą potrzeb mieszkańców oraz doświadczenie w organizacji działań lokalnych. Wydaje się, że wsparcie, które sami proponują może realnie przyczynić się do profesjonalizacji działań lokalnych liderów oraz wzmocnić potencjał aktywnego współtworzenia kultury w gminie.

Kolejną kwestią poruszaną przez liderów i działaczy społecznych była kwestia większej kontroli i wiedzy odnośnie tego, co dzieje się w gminie. Pewną sugestią było utworzenie kalendarza z gminnymi wydarzeniami, nikt jednak nie wspomniał, że takie narzędzie na poziomie gminy już funkcjonuje. Wydaje się, że kwestia zarządzania lokalną kulturą wymaga głębszego przepracowania. Wzbudzenia w lokalnych społecznikach większej odpowiedzialności i zainteresowania, nie tylko własnymi działaniami, ale także kulturą w gminie jako całym obszarem działań, którego lokalne organizacje i liderzy są niezbędnym elementem.

Szczególnej uwagi wymagają także wątki dotyczące potencjału badanych grup do współtworzenia kultury na poziomie gminy. Zarówno seniorzy, młodzież jak i przedstawiciele lokalnych działaczy mają zasoby w postaci własnych zainteresowań i pasji, aby w oparciu o nie proponować, współprowadzić lub organizować działania kulturalne. Istotne jest jednak wskazanie na brak świadomości, że można coś samemu zaproponować czy zrealizować we współpracy z BCKiP i świetlicami wiejskimi. To rolą BCKiP jest wytworzenie świadomości i wiedzy, a w dalszych krokach praktyk funkcjonowania mieszkańców gminy nie tylko jako odbiorców kultury, ale także jako jej (współ)twórców. Realnie można oszacować,

że przedstawiciele badanych grup, chętnych do zaangażowania w działania kulturalne na twórczym poziomie jest kilkanaście osób. Jest to jednak wystarczająca grupa do rozpoczęcia działań w tym kierunku. Kwestia ta jest ściśle związana z komunikacją i wizerunkiem instytucji BCKiP na zewnątrz, na ile jest otwarta na działania i pomysły osób z zewnątrz oraz czy i w jaki sposób tą otwartość komunikuje.

Projektując działania kulturalne oczywiście trzeba bazować na potrzebach poszczególnych grup odbiorców, nie znaczy to jednak, że próba wprowadzenia nowych form czy tematów nie spotka się z zainteresowaniem drugiej strony. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy możemy wnioskować, że organizując działania trzeba myśleć nie tylko o treści, ale także o formie. Odbiorcy muszą czuć, że wydarzenia są faktycznie dla nich (na tą kwestię zwraca uwagę przede wszystkim młodzież), w przypadku działań skierowanych do młodzieży i seniorów trzeba pamiętać o elementach integracji, niezobowiązującego spędzania czasu, przestrzeni na rozmowę. Możliwe, że zaproszenie odbiorców do współtworzenia wydarzeń, chociażby na poziomie składania pomysłów pomoże w lepszej identyfikacji z organizowanymi działaniami i zachęci część odbiorców do uczestnictwa. Ważną kwestią jest też szukanie lokalnych liderów i ambasadorów nawet poszczególnych działań, którzy w sposób bezpośredni zachęcą pozostałe osoby do uczestnictwa (mówiąc dosłownie przyprowadzą ze sobą za rękę). Zaplecze do podejmowania działań kulturalnych nie było najważniejszą kwestią, która wybrzmiewała w prowadzonym badaniu. Jednak mieszkańcy gminy biorący udział w diagnozie wskazują, że potrzeba nowego sprzętu nagłaśniającego (przede wszystkim na działalność chórów) oraz budowy sceny/amfiteatru na potrzeby plenerowych wydarzeń kulturalnych. W trakcie przeprowadzania diagnozy lokalnej dało się również odczuć rozdźwięk między infrastrukturą oraz ofertą działań kulturalnych w Bysławiu oraz Lubiewie. Mieszkańcy korzystający z oferty kulturalnej w Bysławiu wyraźnie podkreślali konieczność doinwestowania działań w obszarze kultury w tej miejscowości.